

Transgraniczna OOS

2021-01-08

Międzynarodowym instrumentem prawnym poświęconym ocenom oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na terytorium innego państwa jest Konwencja z Espoo (Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzona w Espoo 25 lutego 1991 r.). Konwencja jest dokumentem prawa międzynarodowego, wyznaczającym ramy proceduralne dla wykonywania ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym dla przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko. Konwencja ma swoje zastosowanie wówczas, gdy jedno państwo (Strona pochodzenia) planuje realizację przedsięwzięcia, którego oddziaływanie, może wywołać potencjalnie odczuwalne skutki na terytorium drugiego państwa (Strona narażona). Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jako organ właściwy, jest odpowiedzialny za wykonanie zadań określonych w Konwencji z Espoo.

Do powyżej konwencji został podpisany Protokół Strategiczny (Protokół w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzony w Kijowie 21 maja 2003 r.), którego postanowienia stosuje się w odniesieniu do projektów dokumentów strategicznych czyli planów, programów, polityk. Dotyczy to również sytuacji, gdy skutki realizacji takiego dokumentu mogłyby ujawnić się na terytorium innego państwa.

Konwencja z Espoo i Protokół Strategiczny zostały stworzone w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ). Polska jest Stroną tych instrumentów prawnych. Na początku 2016 roku opublikowany został film promujący Protokół Strategiczny stworzony przez EKG ONZ w ramach europejskiego programu "Greening the Economies in the European Neighbourhood" (EaP GREEN). Zawiera on między innymi opis przebiegu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym w kontekście transgranicznym, zalety stosowania zapisów Protokołu oraz jego potencjał jako narzędzia do wdrażania zielonej gospodarki.

W 2020 r. ratyfikowana została Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec w zakresie ocen oddziaływania na środowisko i strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisana w Neuhausen am Neuhardenberg dnia 10 października 2018 r. Umowa w sposób kompleksowy reguluje procedury ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym w odniesieniu do relacji polsko - niemieckich. Zastąpiła ona umowę z 2006 r., tj. Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o realizacji Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z dnia 25 lutego 1991 r., podpisaną dnia 11 kwietnia 2006 r. w Neuhausen am Neuhardenberg.

Ponadto, w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, obowiązuje umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o realizacji Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisana w Warszawie dnia 27 maja 2004 r.

Postępowanie transgraniczne - Turów

Postępowanie transgraniczne ze stroną czeską w sprawie przedsięwzięcia pn. *Kontynuacja eksploatacji kopalni węgla brunatnego Turów* prowadzone jest od kilku lat w zakresie dotyczącym:

1. *Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bogatynia - terenu odkrywkowej kopalni węgla brunatnego Turów w rejonie wsi Polno-Zdrój*
2. *Postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia, w którym strony czeska i niemiecka uczestniczą od 2016 r.*

Strona czeska zakwestionowała zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bogatynia i wnioskuje o przeprowadzenie transgranicznego podnosząc, że ten plan może spowodować znaczący transgraniczny wpływ na środowisko na terytorium Republiki Czeskiej. Na liczne zapytania i wątpliwości strony czeskiej w przedmiotowej sprawie, strona polska wielokrotnie przedstawiała dokumentację, raporty i analizy, często wykraczające poza zakres standardowego postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Należy również podkreślić, że wszelkie uwagi, komentarze, wnioski strony czeskiej, które wpłynęły w ramach postępowania transgranicznego, zostały wzięte pod uwagę przy przyjmowaniu ww. planu.

Dodatkowo strona polska, mając na uwadze rzetelne i transparentne informowanie społeczeństw obszaru transgranicznego oraz utrzymanie dobrosąsiedzkich relacji z Republiką Czeską i Republiką Federalną Niemiec, przeprowadziła następujące działania:

1. Spotkanie informacyjne dla społeczeństwa Republiki Czeskiej w dniu 17 września 2019 r. w miejscowości Chotyne (budynek hali sportowej 132 Sokolovna, Chotyne) z udziałem polskiego inwestora;
2. Rozprawa administracyjna dla społeczeństwa polskiego, czeskiego i niemieckiego w dniu 19 września 2019 r. w Bogatyńskim Ośrodku Kultury przy ul. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego 1 w Bogatyni;
3. Międzyrządowe konsultacje transgraniczne w formie spotkania ekspertów z Republiką Federalną Niemiec w dniu 4 września 2019 r. we Wrocławiu;
4. Międzyrządowe konsultacje transgraniczne w formie spotkania ekspertów z Republiką Czeską w dniach 3-4 października 2019 r. we Wrocławiu.

Obszerne informacje na temat postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko wraz ze szczegółowym opisem działań podjętych dotychczas przez stronę polską dostępne są [tutaj](#).